

<http://www.luju.ro/inumanele-coduri-avocata-simona-pascu-ataca-la-ccr-art-88-alin-3-cp-art-91-a-lin-3-lit-b-cp-si-art-582-alin-3-cpp-ce-vizeaza-condamnarea-dupa-amanarea-aplicarii-altei-pedep-se-obliga-instantele-sa-aplice-pedepse-cu-executare-indiferent-de-gravitatea-faptei>

INUMANELE CODURI – Avocata Simona Pascu ataca la CCR art. 88 alin. 3 CP, art. 91 alin. 3 lit. b CP si art. 582 alin. 3 CPP, ce vizeaza condamnarea dupa amanarea aplicarii altei pedepse: „Obliga instantele sa aplice pedepse cu executare, indiferent de gravitatea faptei savarsite ulterior sau de posibilitatile de indreptare ale inculpatului. Apararea este practic pusa in situatia de a solicita pronuntarea unei condamnari cu suspendare, chiar daca gravitatea faptei e scazuta” (Exceptia)

Scris de Valentin BUSUIOC | Data: 12.09.2021 11:13

Codul penal si cel de procedura penala risca sa fie din nou ciuruite de catre Curtea Constitutionala a Romaniei. De data aceasta, din cauza ca anumite articole din CP si CPP constring instantele sa pronunte pedepse cu inchisoarea in regim de detentie chiar si in cazul unor fapte de o gravitate scazuta, unde ar fi fost suficienta o condamnare cu suspendare ori cu amanarea aplicarii pedepsei.

In luna martie, v-am aratat fabuloasa exceptie de neconstitutionalitate ridicata **din oficiu** de catre **judecatoarele Monica Nicola si Livia-Marcela Mango de la Curtea de Apel Cluj** cu privire la mai multe articole din CP si CPP care nu le permit magistratilor sa coboare sub limitele de pedeapsa din Codul penal, astfel incat sa poata dispune condamnari cu suspendare ([click aici pentru a citi](#)). De data aceasta, Lumea Justitiei va prezinta in exclusivitate exceptia de neconstitutionalitate ridicata de catre **avocata Simona Pascu (foto) din Baroul Bihor** cu privire la

doua pasaje din Codul penal si unul din Codul de procedura penala care ii forteaza pe judecatori sa pronunte condamnari la inchisoare cu executare dupa amanarea aplicarii altei pedepse, chiar daca a doua fapta nu este grava.

Iata mai intai articolele din CP si CPP atacate la CCR:

- **art. 88 alin. (3) Cod penal:** „Daca dupa amanarea aplicarii pedepsei persoana supravegheata a savarsit o noua infractiune, cu intentie sau intentie depasita, descoperita in termenul de supraveghere, pentru care s-a pronuntat o condamnare chiar dupa expirarea acestui termen, instanta revoca amanarea si dispune aplicarea si executarea pedepsei. Pedepsa aplicata ca urmare a revocarii amanarii si pedeapsa pentru noua infractiune se calculeaza conform dispozitiilor privitoare la concursul de infractiuni”;

- **art. 91 alin. (3) lit. b) Cod penal:** „Nu se poate dispune suspendarea executarii pedepsei sub supraveghere, daca aplicarea pedepsei a fost initial amanata, dar ulterior amanarea a fost revocata”;

- **art. 582 alin. (3) Cod procedura penala:** „Daca constata ca sunt indeplinite conditiile art. 88 sau 89 din Codul penal, instanta, anuland sau, dupa caz, revocand amanarea aplicarii pedepsei, dispune condamnarea inculpatului si executarea pedepsei stabilite prin hotararea de amanare, aplicand apoi, dupa caz, dispozitiile cu privire la concursul de infractiuni, recidiva sau pluralitate intermediara”.

Dosar DIICOT dupa o condamnare pentru conducere fara permis

Fara sa intram prea mult in detalii, mentionam ca in octombrie 2020, Gheorghe Serban Bunta (un tanar de 26 de ani din Oradea) a fost trimis in judecata de catre DIICOT Oradea pentru presupuse fapte de detinere si trafic de droguri de mare risc, precum si efectuare de operatiuni cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive. La 6 august 2021, prin **sentinta nr. 144/2021** din **dosarul nr. 3055/111/2020**, Tribunalul Bihor l-a condamnat la **2 ani, 1 luna si 10 zile inchisoare cu executare**. Motivul pentru care pedeapsa a fost dispusa cu executare, iar nu cu suspendare, a fost acela ca, prin aceeasi sentinta, Tribunalul Bihor a revocat amanarea aplicarii pedepsei de 8 luni inchisoare stabilite la 26 noiembrie 2018 de catre Judecatoria Oradea in **cauza nr. 10754/271/2018** (sentinta nr. 1267/2018 ramanand definitiva prin neatacare). Aceasta prima condamnare de 8 luni cu amanarea aplicarii pedepsei fusese dispusa pentru conducerea fara permis a unui vehicul.

Revenind la exceptia de neconstitutionalitate, trebuie sa spunem ca avocata Pascu subliniaza discriminarea pe care cele trei articole de mai sus din Codul penal si Codul de procedura penala o creeaza intre:

- persoanele fata de care se dispune amanarea aplicarii pedepsei si ulterior comit cu intentie noi infractiuni, descoperite in termenul de supraveghere, indiferent de gravitatea acestora

si

- persoanele care au beneficiat de aceeasi individualizare a pedepsei, dar care, pana la ramanerea definitiva a

hotararii prin care s-a dispus amanarea, au savarsit una sau mai multe infractiuni pentru care s-a aplicat pedeapsa inchisorii, descoperita pe parcursul termenului de supraveghere.

Inainte sa va prezentam exceptia, mentionam ca avocata Simona Pascu a ridicat-o initial in fata Tribunalului Bihor, care a refuzat sesizarea CCR. Totusi, avocata a avut mai mult noroc, Curtea de Apel Oradea admitandu-i recursul si trimitand exceptia catre instanta de contencios constitutional.

Redam principalele pasaje din exceptia de neconstitutionalitate:

„Textele de lege sus-mentionate sunt de natura a crea discriminare intre persoanele fata de care se dispune amanarea aplicarii pedepsei si ulterior comit cu intentie noi infractiuni, descoperite in termenul de supraveghere, indiferent de gravitatea acestora, si persoanele care au beneficiat de aceeasi individualizare a pedepsei, dar care, pana la ramanerea definitiva a hotararii prin care s-a dispus amanarea, au savarsit una sau mai multe infractiuni pentru care s-a aplicat pedeapsa inchisorii, descoperita pe parcursul termenului de supraveghere. (...)

Rezulta asadar ca persoanele fata de care s-a dispus amanarea aplicarii pedepsei, iar apoi revocarea solutiei anterior mentionate, nu mai pot beneficia de o noua amanare a aplicarii pedepsei ori de suspendarea sub supraveghere a pedepsei pentru fapta cu privire la care s-a dispus solutia amanarii, indiferent de gravitatea faptei savarsite ulterior.

In schimb, persoanele fata de care s-a dispus amanarea aplicarii pedepsei, iar apoi anularea solutiei anterior mentionate, pot beneficia de o noua amanare a aplicarii pedepsei ori de suspendarea sub supraveghere a pedepsei pentru fapta cu privire la care s-a dispus solutia amanarii, chiar si in caz de concurs de infractiuni si chiar si in situatia savarsirii unor fapte pedepsite cu inchisoarea.

Aceasta modalitate de legiferare conduce la crearea unei diferente de tratament juridic intre persoane aflate in situatii similare, diferenta intre efectele produse de revocarea amanarii aplicarii pedepsei si anularea amanarii aplicarii pedepsei, creandu-se o discriminare indirecta, intrucat se face diferente intre categoriile de persoane care sunt supuse aceleiasi sanctiuni penale aplicate, ceea ce este contrar art. 16 alin.(1) din Constitutie.

Noul cadru legislativ in materie penala a urmarit protectia unitara a drepturilor omului si a libertatilor fundamentale garantate de Constitutie si de instrumentele juridice internationale care au stat la baza adoptarii Codului penal si a Codului de procedura penala, context in care au fost necesare atat o armonizare conceptuala a actelor normative antereferte, cat si o corelare legislativa a terminologiei, implicit si o corelare a efectelor pe care le produc normele legale circumscrise domeniului, tocmai pentru a fi respectate principiile Legii fundamentale. (...)

Modalitatea in care au fost configurate textele criticate indica faptul ca acestea nu urmeaza conceptia generala a institutiei amanarii aplicarii pedepsei si, prin urmare, conduce la discriminari intre, pe de o parte, destinatarii normei prevazute la art. 88 din Codul penal si, pe de alta parte, intre destinatarii normei prevazute la art. 89 din Codul penal, fara sa existe o motivare obiectiva si rezonabila, intrucat, ambele categorii de persoane au fost supuse aceluasi mod de individualizare a pedepsei si au avut comportament infractional similar.

Totodata, dispozitiile articolului 582 alin.(3) Cod procedura penala (...) contravin normelor de drept substantial si agraveaza situatia persoanelor condamnate, in sensul ca obliga instanta de judecata sa dispuna in mod obligatoriu executarea pedepsei.

Raportat la situatia juridica a inculpatului Bunta Gheorghe-Serban, normele legale sus-mentionate, care impun instantei obligatia de a dispune executarea pedepsei stabilite prin hotararea de amanare, cat si prin hotararea ce va fi pronuntata in cauza, ca urmare a aplicarii dispozitiilor privitoare la concursul de infractiuni, fiind exclusa posibilitatea suspendarii executarii pedepsei sub supraveghere, contravin art. 49 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, pedeapsa fiind disproportionala in raport cu faptele concret comise. (...)

Se poate observa ca in cazul dispozitiilor articolului 583 Cod procedura penala (...) legiuitorul nu a mai prevazut in sarcina instantei de judecata obligatia de a dispune executarea pedepsei stabilite prin hotararea de suspendare, cu toate ca textul legal citat reglementeaza punerea in aplicare a dispozitiilor art.96 Cod penal, identice sub aspectul continutului cu cele ale art. 88 Cod penal, puse in aplicare prin articolul 582 Cod procedura penala, precitat.

Rezulta ca legiuitorul a agravat situatia juridica a persoanelor fata de care s-a dispus amanarea aplicarii pedepsei si care au savarsit cu intentie, o noua fapta in termenul de supraveghere de 2 ani, prin aceea ca a prevazut obligatia dispunerii executarii pedepsei.

In schimb, cu privire la persoanele fata de care s-a dispus suspendarea executarii pedepsei si care au savarsit, cu intentie, o noua fapta in termenul de supraveghere legiuitorul nu a reglementat prin legea speciala, de punere in aplicare a normei de drept substantial, obligatia instantei de a dispune executarea pedepsei.

Aceasta modalitate de legiferare contravine si considerentelor din expunerea de motive care a insotit proiectul noului Cod penal – adoptat prin angajarea raspunderii Guvernului in fata Camerei Deputatilor si a Senatului –, prin care s-a reglementat renuntarea la pedeapsa si amanarea aplicarii pedepsei, si a fost regandita institutia suspendarii executarii pedepsei sub supraveghere, care sunt concepute intr-o succesiune progresiva determinata de gravitatea infractiunii comise, pericolozitatea infractorului, gradul de interventie pentru indreptarea condamnatului si consecintele asupra acestuia.

La punctul 2.13 din expunerea de motive se arata ca 'In reglementarea sistemului pedepselor principala preocupare a fost aceea de a crea un mecanism care, prin flexibilitate si diversitate, sa permita alegerea si aplicarea celor mai adecvate masuri, pentru a putea asigura in acest fel atat o constrangere proportionala in raport cu gravitatea infractiunii savarsite si pericolozitatea infractorului, cat si o modalitate eficienta de recuperare sociala a infractorului. O asemenea abordare este sustinuta pe de o parte de reglementarile similare din majoritatea codurilor europene, care in ultimul deceniu au manifestat o preocupare constanta in acest sens, dar si de realitatea practicii judiciare, care desi a evidenciat in perioada postdecembrista o infractiionalitate din ce in ce mai variata sub aspectul modalitatilor factice de comitere, a motivelor ori a scopurilor urmarite, nu a avut la dispozitie un sistem sanctionator adoptat asupra acestor noi realitati'.

La punctul 2.17 din expunerea de motive se arata ca 'Individualizarea judiciara a sanctiunilor, reprezinta, la randul ei, una dintre institutiile fundamentale revizuite prin prevederile proiectului'.

In scopul de a realiza mecanisme juridice care sa permita instantei alegerea celei mai pozitive forme de tragere la raspundere penala, proiectul codului propune o noua reglementare in aceasta materie. Aceasta forma de individualizare are ca principala preocupare stabilirea modului in care condamnatul va suporta coercitia aplicata ca urmare a infractiunii savarsite, operatiune de asemenea sensibila deoarece are aptitudinea de a influenta direct si intr-o proportie semnificativa procesul de recuperare sociala a infractorului. Caracterul proportional al pedepsei in raport cu gravitatea infractiunii si pericolozitatea infractorului nu trebuie sa se reflecte doar in natura, durata sau cuantumul acesteia ci si in modul de executare, pentru ca altfel exista riscul ca efortul depus pentru reintegrarea infractorului sa produca efecte contrare scopului urmarit.

In aceste conditii, prevederile arrticolului 582 Cod procedura penala incalca articolul 1 alin. (5) din Constitutie, intrucat determina o stare de insecuritate juridica si o situatie paradoxala, in sensul ca solutia normativa aleasa pentru concretizarea intentiei legiuitorului, in realitate, agraveaza situatia persoanei condamnate. (...)

In cauza, datorita modului defectuos de legiferare, s-a creat o incertitudine juridica in privinta aplicarii institutiei revocarii amanarii pedepsei si s-a ajuns in situatia in care dispozitiile art. 88 si ale art. 96 Cod penal desi sunt identice sub aspectul efectelor juridice pe care le produc, ele se aplica in mod diferit. (...)

Sintetizand, dispozitiile 88 alin.(3), art. 91 alin.(3) lit.b) Cod penal si art. 582 Cod procedura penala incalca prevederile din tratatele internationale la care Romania este parte referitoare la proportionalitatea pedepsei fata de infractiune si normele constitutionale referitoare la egalitatea in fata legii, la statul de drept, separatia si echilibrul puterilor in stat si principiul legalitatii si pe cele referitoare la infaptuirea justitiei.

Dreptul penal trebuie sa fie echitabil si sa asigure valorificarea drepturilor victimei si ale acuzatului, respectand demnitatea umana si egalitatea tuturor in fata legii. Echitatea fundamenteaza principiile generale ale dreptului penal substantial si, in numele echitatii, aceste principii se cer a fi valorificate”.

*** Cititi aici intreaga exceptie de neconstitutionalitate**